norden

SEKTORIOHJELMA

Tasa-arvo

Suomen Pohjoismaiden ministerineuvoston
puheenjohtajuus 2016

Sektoriohjelma. Tasa-arvo

Suomen Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajuus 2016

ISBN 978-92-893-4588-0 (PRINT)

ISBN 978-92-893-4589-7 (PDF)

<http://dx.doi.org/10.6027/ANP2016-736>

ANP 2016:736

© Pohjoismaiden ministerineuvosto 2016

Ulkoasu: Erling Lynder

Kannen valokuva: ImageSelect

Valokuva: s. 2 Benjamin Suomela; s. 6 ImageSelect;

s. 10 Hannu Huhtamo; s. 13 Yadid Levy

Pohjoismaiden ministerineuvosto on myöntänyt tukea raportin julkaisemiseen. Raportin sisältö ei välttämättä edusta Pohjoismaiden ministerineuvoston kantaa, näkemyksiä tai suosituksia.

www.norden.org/nordpub

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on yksi maailman laajimpia alueellisia yhteistyömuotoja. Yhteistyön piiriin kuuluvat Islanti, Norja, Ruotsi, Suomi ja Tanska sekä Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti.

Pohjoismaista yhteistyötä tehdään politiikan, talouden ja kulttuurin aloilla tärkeänä osana eurooppalaista ja kansainvälistä yhteistyötä. Pohjoismaisen yhteisön tavoitteena on vahva Pohjola vahvassa Euroopassa.

Pohjoismainen yhteistyö pyrkii vahvistamaan pohjoismaisia ja alueellisia etuja ja arvoja globaalissa maailmassa. Maiden yhteiset arvot lujittavat osaltaan Pohjolan asemaa yhtenä maailman innovatiivisimmista ja kilpailukykyisimmistä alueista.

Pohjoismaiden ministerineuvosto

Ved Stranden 18

DK-1061 København K

Puhelin (+45) 3396 0200

www.norden.org

SEKTORIOHJELMA

Tasa-arvo

Suomen Pohjoismaiden ministerineuvoston
puheenjohtajuus 2016

Sisällys

Ministeri Juha Rehulan esipuhe	7
1. Pohjoismaiden tasa-arvopoliittinen yhteistyö	9
2. Painopisteet ja toiminta vuonna 2016	11
3. Muu toiminta 2016	18
4. Kalenteri 2016	20

Esipuhe

Vuonna 2016 on Suomen vuoro johtaa Pohjoismaiden ministerineuvoston työtä. Yhteistyö läheisten naapureidemme kanssa on antoisaa, kiinnostavaa ja hyödyllistä. Yhteisten näkemysten ja arvopohjan lisäksi vuoropuhelun tekee kiinnostavaksi pienet erot, joita vertailemalla voimme huomata omia kehityskohtia ja oppia toisiltamme. Erityisen luontevaa tämä oppiminen on tasa-arvopolitiikassa, jossa Pohjolan maat kilpailevat globaalilla tasolla kärkisijoista vuosi toisensa perään. Olemme toinen toistemme kirittäjiä ja se on oikein hyvä asia.

Pohjoismaisessa tasa-arvoyhteistyössä oppaanamme on nelivuotinen yhteistyöohjelmamme ”Yhdessä tasa-arvon puolesta”. Vuonna 2015 käynnistynyt ohjelma sisältää monia mielenkiintoisia teemoja. Suomen painopisteiksi valittiin keväällä 2015 väkivallan vastainen työ ja median tasa-arvokysymykset. Näissä teemoissa toteutamme useita pohjoismaisia selvityksiä ja tapahtumia.

Painopisteisiin liittyvien hankkeiden ohella Suomen kaudella jatketaan työtä aiemmin aloitetuissa teemoissa. Niistä keskeisimpiä on seksismin ja vihapuheen vastaisen työn jatkaminen. Tulemme myös päättämään entistä tavoitteellisemmasta yhteistyöstä miesten osallistamiseksi tasa-arvotyössä.

On hienoa, että tasa-arvosektori on aktiivisesti mukana Suomen kolmi-vuotisessa prioriteettihankkeessa ”Ett innovativt och öppet Norden med välmående människor”. Kolmen vuoden kuluttua näemme, millaisia tuloksia se tuottaa, mutta jo nyt voimme nähdä, että hankkeen myötä on mahdollista tiivistää hyvää yhteistyötä ihmiskeskeisten sektoreiden välillä Pohjoismaiden ministerineuvostossa.

Pohjolan tasa-arvobrändi velvoittaa. Olen iloinen siitä, että olemme voineet Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyön puitteissa olla mukana globaalien tasa-arvokeskustelussa vuosittain. Maaliskuussa 2016 järjestämme YK:n naisten asemaa käsittelevän toimikunnan (CSW) istunnon yhteydessä jo perinteeksi muodostuneen Pohjoismaiden tasa-arvoministerien paneelin. Tällä kertaa pohdimme uusia kestävä kehityksen tavoitteita sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta.

Suomessa ollaan parhaillaan vakavien taloudellisten haasteiden äärellä. Siitä huolimatta meidän on löydettävä keinoja edistää sukupuolten

tasa-arvoa. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen keskeisiä tasa-arvota-voitteita ja toimenpiteitä kootaan parhaillaan tasa-arvo-ohjelmaksi, jonka puitteissa koko hallitus sitoutuu toimillaan edistämään tasa-arvoa suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Teemme työmme tietenkin Suomen lähtökohdista käsin, mutta katseemme kohdistuu myös naapureiden hyviin ratkaisuihin. Pohjoismaisessa tasa-arvoyhteistyössä saamme monia tilaisuuksia vuorovaikutukseen, jonka uskon tuottavan oivalluksia sekä kansallisten tasa-arvopolitiikkojen että pohjoismaisen yhteistyön hyödyksi.

Juha Rehula

Perhe- ja peruspalveluministeri

Tasa-arvoasioista vastaava ministeri

1 Pohjoismaiden tasa-arvopoliittinen yhteistyö

Pohjoismaat, Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti tekevät tasa-arvoalan yhteistyötä, jonka pohjana on yhteinen pohjoismainen visio tasa-arvoisesta Pohjolasta, jossa kaikilla kansalaisilla on yhtäläiset mahdollisuudet, oikeudet ja velvollisuudet sukupuolesta riippumatta. Yhteistyötä johtavat Pohjoismaiden tasa-arvoministerit, jotka muodostavat tasa-arvoasiain ministerineuvoston (MR-JÄM). Tasa-arvoasiain virkamieskomitea (ÄK-JÄM) johtaa puolestaan käytännön työtä ja valmistelee ministeri-kokouksia. Komiteassa on edustajia kaikista Pohjoismaista sekä Ahvenanmaalta, Färsaarilta ja Grönlannista. Pohjoismaiden ministeri-neuvoston puheenjohtajuus kiertää vuosittain Pohjoismaiden välillä. Vuonna 2016 puheenjohtajamaana toimii Suomi, joka on valinnut tasa-arvopoliittisen yhteistyön painopisteiksi sukupuoleen perustuvan väkivallan, julkisen tilan sekä miehet ja tasa-arvon.

Pohjoismainen tasa-arvotiedon keskus (NIKK) on tasa-arvoasiain ministerineuvoston yhteistyöelin, jonka ydintehtävinä on koota ja välittää pohjoismaisesta ja monialaisesta näkökulmasta tasa-arvoalan tutkimusta, politiikkaa, osaamista ja käytäntöjä koskevaa tietoa sekä välittää ja tehdä näkyväksi MR-JÄMin toimintaa.

2 Painopisteet ja toiminta vuonna 2016

Pohjoismaiden tasa-arvoministerien vuosien 2015–2018 yhteistyöohjelmassa on kaksi pääteemaa: julkinen tila sekä hyvinvointi ja innovaatio. Vuoden 2016 puheenjohtajamaa Suomi haluaa puheenjohtajakaudellaan keskittyä sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseen, tasa-arvon edistämiseen mediassa sekä sukupuolinäkökulmaan terveyteen liittyvissä kysymyksissä. Nämä painopistealueet pohjautuvat Yhdessä tasa-arvon puolesta -yhteistyöohjelman seuraaviin tavoitteisiin:

Hyvinvointiin ja innovaatioon liittyvät teemat:

- Nollatoleranssi sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa kohtaan.
- Lisätään tietämystä naisten ja miesten sekä tyttöjen ja poikien terveydestä ja että heillä on yhtäläinen pääsy terveys- ja sosiaalipalveluihin sekä yhtäläiset mahdollisuudet terveyteen ja hyvinvointiin.

Julkiseen tilaan liittyvät teemat:

- Naisilla ja miehillä on samat lähtökohdat ja mahdollisuudet vaikuttamiseen ja valtaan osallistuessaan pohjoismaisten hyvinvointiyhteiskuntien muovaamiseen ja päätösprosesseihin.
- Pohjoismaissa naisilla ja miehillä on yhtäläiset mahdollisuudet käyttää mediaa ja vaikuttaa mediassa.

Puheenjohtajakaudellaan Suomi panostaa lisäksi sektorienväliseen yhteistyöhön ministerineuvoston sisällä.

Nollatoleranssi sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa kohtaan

Sukupuoleen perustuva väkivalta on ihmisoikeusrikkomus ja syrjinnän muoto sekä ilmaus naisten ja miesten epätasa-arvoisista valtasuhteista kautta aikojen. Sukupuoleen perustuva väkivalta vaarantaa uhrin turvallisuuden, estää tasa-arvon toteutumisen ja aiheuttaa lisäksi suuria taloudellisia kulujayhteiskunnalle. Fyysinen koskemattomuus ja mahdollisuus elää ilman pelkoa ovat myös tärkeitä hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä. Pohjoismaissa on saavutettu monia tasa-arvon edistysaskelia, mutta emme ole riittävässä määrin onnistuneet vähentämään naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa. Sukupuoleen

perustuvan väkivallan riskiryhmään joutuvia tulee suojella, ja uhrien oikeudet ovatkin keskeisellä sijalla sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumistyössä. Työ sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseksi vaatii myös ennaltaehkäiseviä toimia, joihin kuuluvat asenteiden ja stereotyyppisten sukupuoliroolien muuttaminen.

Vuonna 2016 MR-JÄM pyrkii kehittämään väkivallan ehkäisemismenetelmiä sekä torjumaan naisten sukupuolielinten silpomista ja seksuaalisessa hyväksikäyttötarkoituksessa tapahtuvaa ihmiskauppaa. Puheenjohtajakaudella toteutetaan seuraavat aiheeseen liittyvät toimet:

Nyt riittää! Pohjoismaisia malleja lähisuhdeväkivallan lopettamiseksi

Uhrin oikeudet ovat keskeisellä sijalla sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumistyössä. Työ sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseksi vaatii ennaltaehkäiseviä toimia, joiden avulla voidaan katkaista väkivallan kierre vaikuttamalla väkivallan harjoittajiin sekä pyrkimällä muuttamaan asenteita ja stereotyyppisiä sukupuolirooleja.

Vuonna 2016 toteutettavassa hankkeessa tarkastellaan Pohjoismaissa, Ahvenanmaalla, Färsaarilla ja Grönlannissa kehitettyjä ja sovellettuja käytäntöjä väkivallan kierteen katkaisemiseksi. Hankkeessa tarkastellaan Istanbulin sopimuksen suuntaviivoja näiden teemojen osalta sekä Pohjoismaiden haasteita sopimuksen toteuttamiseksi. Selvitys valmistuu syksyllä 2016, ja joulukuussa järjestetään selvityksen tuloksia esittelevä seminaari. Hanketta koordinoi Terveiden ja hyvinvoinnin laitos.

Pohjoismaat – ihmiskaupan yhteinen markkina-alue

Pohjoismaiden ministerineuvosto on laatinut ihmiskaupan torjumista koskevan uuden sektorienvälisen ohjelman, joka jatkaa ja kehittää Pohjoismaiden ministerineuvoston työtä ihmiskaupan torjumiseksi Pohjoismaissa sekä niiden lähialueilla.

Ihmiskaupan vastaisen työn suurena haasteena Pohjoismaissa ovat edelleen viranomaisten vaikeudet tunnistaa ihmiskauppaa. Tietämys ihmiskaupasta vakavana rikoksena on hyvin rajallista. Ihmiskaupan toimijat näkevät Pohjoismaat yhteisenä markkina-alueena ja hyödyntävät koko aluetta oman edun saavuttamiseksi.

MR-JÄM osallistuu ministerineuvoston ohjelmaan ja järjestää yhdessä pohjoismaisen lapsi- ja nuorisoyhteistyön komitean (NORDBUK) ja oikeusyhteistyön ministerineuvoston (MR-LAG) kanssa konferenssin,

jossa keskustellaan ja vaihdetaan kokemuksia ihmiskaupan eri muodoista Pohjoismaissa. Konferenssissa käsitellään erityisesti lapsiin ja nuoriin seksuaalisessa hyväksikäyttötarkoituksessa kohdistuvaa ihmiskauppaa sekä oikeudellisia prosesseja. Helsingissä 26. lokakuuta järjestettävään konferenssiin kutsutaan noin 150 osallistujaa. Konferenssi järjestetään ja rahoitetaan MR-JÄMin, NORDBUKin ja MR-LAGin välisenä yhteistyönä ja sitä koordinoi Suomen yhdenvertaisuusvaltuutettu.

Tyttöjen sukupuolielinten silpominen ihmisoikeus- ja tasa-arvokysymyksenä

Useiden kansainvälisten ihmisoikeussopimusten mukaan sukupuolielinten silpominen (FGM/C) on rikkomus ihmisoikeuksia vastaan. Sukupuolielinten silpominen on tyttöihin ja naisiin kohdistuvan väkivallan ja syrjinnän muoto sekä huomattava este tasa-arvolle.

Suomen ihmisoikeusliitto järjestää tyttöjen sukupuolielinten silpomista (FGM/C) käsittelevän kansainvälisen konferenssin ja yhteispohjoismaisen asiantuntijaseminaarin Helsingissä 13.–14. lokakuuta 2016 osana pohjoismaista tasa-arvoyhteistyötä. Tapahtuma on suunnattu ennen kaikkea pohjoismaisille tutkijoille, alan työntekijöille, viranomaisille, vapaaehtoisjärjestöjen edustajille, päättäjille sekä maahanmuuttajataustaisille miehille ja naisille, joiden yhteisöissä on perinteisesti esiintynyt sukupuolielinten silpomista. Yhteistyö pohjautuu alan tutkijoista koostuvaan pohjoismaiseen asiantuntijaverkostoon (nk. FOKO-verkosto, Forskning om Kvindeligt Omskæring). Konferenssi käsittelee pysyvän asennemuutoksen edistämistä sukupuolielinten silpomista harjoittavissa yhteisöissä, eri alojen ammattilaisten kouluttamista ja sukupuolielinten silpomisen läpikäyneiden tyttöjen tukemista.

Terveys ja hyvinvointi

Terveys ja tasa-arvo

Hankkeessa keskitytään terveyteen ja hoitoon tasa-arvonäkökulmasta. Lähtökohtana on pohjoismaisen tasa-arvoasiain sekä sosiaali- ja terveyspolitiikan ministerineuvoston yhteistyö (kaikenikäisten) naisten ja miesten sekä tyttöjen ja poikien terveyteen liittyvissä kysymyksissä. Ahvenanmaalla järjestettävässä seminaarissa asiantuntijat, tutkijat ja poliitikot keskustelivat siitä, miten tasa-arvoa voidaan edistää tulevaisuuden terveydenhuollossa Pohjoismaissa.

Pohjoismaisten tutkimusten ja selvitysten mukaan naisten ja miesten terveydessä ja sairausoireissa on sukupuolieroja. Tasa-arvoinen hoitoon pääsy ja

hoidon laatu ovat kysymyksiä, joita voi ja tulee kehittää määrätietoisesti. Yhdenvertainen oikeus hoitoon on sekä kaikkien oikeus että taloudellisesti kannattava valinta, sillä sen avulla saadaan tarkempia ja oikeampia diagnooseja ja potilaiden parantumisaika lyhenee. Sukupuolinäkökulman sisältävät selvitykset tuovat esiin sukupuolten välisiä eroja hoitoon pääsyn, hoidon laadun sekä terveyden osalta ja tarjoavat tietoa poliitikkojen, päättäjien ja johtoasemassa olevien päätöksenteon pohjaksi, mikä luo edellytyksiä paremmalle tasa-arvolle ja laadukkaammalle hoidolle.

Hyvinvoiva Pohjola 2020

Yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden ministerineuvoston (MR-S), kulttuuriministerineuvoston (MR-K), opetus- ja tutkimusministerineuvoston (MR-U) sekä työelämän ministerineuvoston (MR-A) kanssa MR-JÄM toteuttaa Hyvinvoiva Pohjola 2020 -hankkeen (*Hyvinvoivien ihmisten innovatiivinen ja avoin Pohjola 2020 – Mahdollisuuksien tasa-arvoa hyvinvoinnista, kulttuurista, koulutuksesta ja työstä*). Hankkeella on kolmivuotinen perusrahoitus priorisointibudjetista (2016–2018).

Hankkeessa laaditaan vertaileva kuvaus pohjoismaisten hyvinvointiyhteiskuntien kehityksestä ja saavutuksista sekä uudistumispyrkimyksistä. Erityisesti otetaan huomioon Islannin puheenjohtajakaudella ja Pohjoismaiden ministerineuvoston eri sektoreilla tehty työ. Tavoitteena on luoda edellytyksiä Pohjoismaiden hyvinvointipoliittisen yhteistyön uudistamiselle ja elävöittämiselle sekä tuoda pohjoismaista mallia esille kansainvälisesti. Tasa-arvo nähdään pohjoismaisten yhteiskuntien ja hyvinvointimallien yhtenä tärkeimpänä arvona. Sukupuolinäkökulma valtavirtaistetaan soveltuvilta osin hankkeen kaikissa selvityksissä ja toiminnoissa.

Hankkeessa 1) laaditaan vertaileva kuvaus pohjoismaisten hyvinvointiyhteiskuntien kehityksestä, tärkeimmistä tuloksista ja tulevaisuuden uudistuspyrkimyksistä. Edelleen hanke 2) edistää kestävästä yhteistyömallin luomista pohjoismaiselle hyvinvointipoliittiselle asiantuntijayhteistyölle. Lisäksi hanke 3) markkinoi pohjoismaista hyvinvointiosaamista ja lisää sen kansainvälistä näkyvyyttä.

Vuoden 2016 aikana luodaan puitteet seuraavien kahden vuoden työlle ja analyysille sekä tiedotetaan hankkeen tavoitteista ja sisällöstä. ÄK-JÄM tukee hanketta tarjoamalla tasa-arvoalan osaamistaan ja kutsuu sekä NIKKIn että Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristön sektorien väliseen yhteistyöhön hankkeen sukupuolinäkökulman vahvistamiseksi. Lisäksi tasa-arvosektori osallistuu hankkeen alaisuudessa vuonna 2016 järjestettäviin tapahtumiin:

- *Miten voit Pohjola? – kestävyyttä hyvinvoinnista, kulttuurista ja tasa-arvosta* Hyvinvoiva Pohjola 2020 -hankkeen käynnistyskonferenssi Turussa 26.–27. tammikuuta 2016 (järjestäjä: Suomen sosiaali- ja terveysministeriö yhteistyössä ÄK-S:n, ÄK-K:n ja ÄK-JÄMin kanssa).
- *The Future of Work and New Forms of Work From the Global and Nordic Perspectives* Konferenssi Helsingissä 5.–6. syyskuuta 2016 (järjestäjä: ÄK-A).
- *Sillat-Broar-Bridges* Nuorisokonferenssi Helsingissä 26.–28. syyskuuta 2016 (järjestäjät: Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö, Hanasaaren kulttuurikeskus, NORDBUK, ÄK-U ja ÄK-K).
- *Pohjoismainen hyvinvointimalli ja kansanterveys taloudellisesti haastavina aikoina* Konferenssi Helsingissä 16.–17. marraskuuta 2016 (järjestäjä: ÄK-S).

Sukupuolten välinen tasa-arvo julkisessa tilassa

Pohjoismaiden tasa-arvoministerien yhteistyöohjelman toisena päätavoitteena on sukupuolten välinen tasa-arvo julkisessa tilassa. Naisten ja miesten yhtäläiset mahdollisuudet osallistua politiikan muotoiluun ja yhteiskunnan kehittämiseen ovat demokraattisen julkisen tilan perusta. Naisilla ja miehillä sekä tytöillä ja pojilla on oikeus osallistua julkiseen keskusteluun sekä mediassa, politiikassa, taloudessa että päätöksenteon eri muodoissa. Vuonna 2015 MR-JÄMin työ keskittyi vihapuheen ja tasa-arvon vastustuksen torjumiseen ja siihen, miten ne vaikuttavat muun muassa demokratiaan. Suomi jatkaa työtä samojen aiheiden parissa ja suuntaa sektorin työn toiseen alateemaan: tasa-arvo mediassa.

Median keskeisenä tehtävänä on heijastella yhteiskunnan monimuotoisuutta. Useat eri tutkimukset osoittavat, että naiset ja miehet ovat epätasaisesti edustettuina mediassa ja lisäksi uutisten laatijoiden ja välittäjien sukupuolijakauma on epätasainen Pohjoismaissa. Naisten osuus media-alan päättävissä tehtävissä on miehiä alhaisempi ja naiset ovat aliedustettuja uutisten asiantuntijoina ja kohteina.

Kapea-alaiset mediakuvat naisista ja miehistä, tiukat vaatimukset kehon, ulkonäön ja kilpailukykyisen käyttäytymisen osalta sekä kasvava julkisen tilan seksualisoituminen tuottavat tytöille ja pojille rajoittuneita ja yksipuolisia esikuvia. Keskeinen kysymys onkin, miten stereotyyppisiä sukupuolikäsityksiä välitetään ja mahdollisesti vahvistetaan mediassa, sosiaa-

linen media mukaan lukien. Miten voimme muuttaa naisten ja miesten sukupuolittunutta ja stereotyyppistä esittämistä mediassa?

Vuoden aikana selvitetään aiheeseen liittyviä hyviä pohjoismaisia käytäntöjä ja järjestetään tapahtumia, joissa tuloksista tiedotetaan. Erityisesti nostetaan esiin sukupuolten välinen tasa-arvo uutismediassa sekä tasa-arvoa loukkaavan mainonnan sääntely ja sen kehittäminen.

3 Muu toiminta 2016

Pohjoismaiden ministerineuvoston Suomen-puheenjohtajakauden muuta toimintaa:

Pohjoismaiset tilaisuudet YK:n naisten asemaa käsittelevän toimikunnan (CSW) istunnossa

Kansainväliseen tasa-arvokeskusteluun ja erityisesti naisten oikeuksiin keskittyvä foorumi järjestetään tänäkin vuonna Yhdistyneiden kansakuntien päämajassa New Yorkissa 14.–24. maaliskuuta 2016. Pohjoismaiden tasa-arvoministerit osallistuvat istuntoon. Istunnon teemana on naisten voimaannuttaminen ja sen suhde kestävään kehitykseen (*Women's empowerment and its link to sustainable development*).

Istunnon ensimmäisellä viikolla järjestetään satoja seminaareja, joissa poliitikot, virkamiehet ja kansalaisjärjestöjen edustajat kohtaavat ja keskustelevat ajankohtaisista tasa-arvopoliittisista kysymyksistä. Pohjoismaiden tasa-arvoministerit pitävät epävirallisen kokouksen. Lisäksi järjestetään pohjoismainen ministeripaneeli, jossa ministerit keskustelevat kestävä kehityksen tasa-arvotavoitteista (*Four fundamental goals for prosperity*) sekä asiantuntijapaneeli seksismistä ja vihapuheesta (*Fighting sexism and hatespeech online*).

Miehet ja tasa-arvo

Ministerit tilasivat aiemmalla puheenjohtajakaudella miehiä ja tasa-arvoa käsittelevän selvityksen, joka valmistuu kevään 2016 aikana. Tämän jälkeen tasa-arvoministerit keskustelevat raportista ja sen suosituksista sekä päättävät mahdollisista jatkotoimista syksyllä 2016 pidettävässä ministerikokouksessa.

Pohjoismaiden ja Baltian maiden ministerikokous (NB8)

Tänä vuonna järjestetään myös Pohjoismaiden ja Baltian maiden tasa-arvoministereiden kokous. Ministerit keskustelevat tasa-arvopoliittikan ajankohtaisista kysymyksistä ja päättävät tulevasta yhteistyöstä.

Tasa-arvoyhteistyön pohjoismainen tukijärjestelmä

Pohjoismaista tasa-arvoalan yhteistyötä kehitetään NIKKin hallinnoiman pohjoismaisen tasa-arvohankerahaston kautta. Maaliskuussa 2016 on jälleen mahdollista hakea varoja tasa-arvoalan yhteistyöhankkeisiin.

Työmarkkinoiden tasa-arvoa käsittelevä verkosto

Pohjoismainen samapalkkaisuusverkosto on kokoontunut kahdesti vuodessa vuodesta 2011 lähtien. Verkosto on tukenut ÄK-JÄMiä, välittänyt tietoa ja kokemuksia sekä valmistellut työmarkkinoiden tasa-arvoa ja samapalkkaisuutta koskevia toimenpiteitä MR-JÄMissä. Vuodesta 2014 verkoston nimi on ollut työmarkkinoiden tasa-arvon pohjoismainen verkosto. Vuonna 2016 järjestetään kaksi kokousta, joissa suunnitellaan myös tulevaa toimintaa, tavoitteita ja toimintatapoja.

4 Kalenteri 2016

TAMMIKUU	27.–28.1 <i>Miten voit Pohjola?</i> -konferenssi Turussa
MAALISKUU	14.–18.3 CSW, New York: epävirallinen ministerikokous, ministeripaneeli ja asiantuntijapaneeli
HUHTIKUU	19.4 ÄK-JÄM Kööpenhaminassa
TOUKOKUU	2.5 <i>Freedom of Speech and Gender Equality – Time for News Media to Step Up?</i> Pohjoismainen mediaa ja tasa-arvoa käsittelevä oheistapahtuma Unescon Maailman lehdistönvapauden päivän konferenssissa Helsingissä
KESÄKUU	13.–14.6 ÄK-JÄM Ahvenanmaalla 14.–15.6.2016 Sukupuolta ja terveyttä käsittelevä asiantuntijaseminaari Ahvenanmaalla
SYYSKUU	5.–6.9 <i>The Future of Work and New Forms of Work From the Global and Nordic Perspectives</i> -konferenssi Helsingissä (yhteistyössä MR-A:n kanssa) 26.–28.9 <i>Sillat-Broar-Bridges</i> -nuorisokonferenssi Helsingissä (yhteistyössä NORDBUKin ja MR-S:n kanssa)
LOKAKUU	3.10 Pohjoismaiden tasa-arvoministereiden kokous Helsingissä 3.10 NB8-ministerikokous Helsingissä (vahvistetaan myöhemmin) 13.–14.10 Konferenssi tyttöjen sukupuolielinten silpomisesta ihmisoikeus- ja tasa-arvokysymyksenä Helsingissä 26.10 <i>Pohjoismaat – ihmiskaupan yhteinen markkina-alue</i> -konferenssi Helsingissä (yhteistyössä NORDBUKin ja MR-LAG:n kanssa)

MARRASKUU	<p>1.–3.11 Pohjoismaiden neuvoston istunto Kööpenhaminassa Mediaan ja tasa-arvoon keskittyvä oheistapahtuma</p> <p>16.–17.11 Konferenssi pohjoismaisesta hyvinvointimallista ja kansanterveydestä taloudellisesti haastavina aikoina Helsingissä (yhteistyössä MR-S:n kanssa)</p> <p>29.11 Tasa-arvoasiain virkamieskomitean kokous Helsingissä</p>
JOULUKUU	<p><i>Nyt riittää! Pohjoismaisia malleja lähisuhdeväkivallan lopettamiseksi</i> -konferenssi Helsingissä</p>

norden

Pohjoismaiden ministerineuvosto

Ved Stranden 18
DK-1061 København K

www.norden.org

norden

Pohjoismaiden ministerineuvoston
Suomen puheenjohtajakauden 2016

Pohjoismaisen yhteistyön sihteeristö
Ulkoasiainministeriö

www.norden2016.fi

Maringatan 22 H
FI-00160 Helsinki
Puhelin: +358 295 350 000

SUOMI
FINLAND

ANP 2016:736
ISBN 978-92-893-4588-0 (PRINT)
ISBN 978-92-893-4589-7 (PDF)